

maal nærmest henhørte. Han saae sig derfor ikke iftand til for Tiden at give nogen Erklæring paa Regjeringens Vegne om den omhandlede Gjenstand.

Saaledes strandede den her trufulde Overenskomst, men Lehmann indbragte faa Dage derefter i Landstinget Forslag til et Andragende til Kongen om, at der maatte blive forelagt den næste Rigsdag et til Fæsteforslagens Løsning sigtende Lovforslag, og et over dette Forslag nedsat Udvalg udtalte i sin Betænkning, at det ansaae en endelig Løsning af det omhandlede Spørgsmaal som i høi Grad ønskelig. Naar det i Almindelighed var Regjeringens Kald, med sin Autoritet og med de til dens Raadighed værende Kræfter, at stille sig i Spidsen for de almene Anstgængers Ordning, saa var dette Krav især uafviseligt i de Forhold, hvor indgribende Modsetninger i Anskuelse og Interesser trænge til en upartisk Mægling og kraftig Ledelse. Udvalget skønnede ikke rettere, end at det efter samtlige foreliggende Omstændigheder maatte være indlysende for Regjeringen, at den omfider kunde tage Sagen i sin Haand. Det foreslog derfor at lette Regjeringen denne vanskelige Opgave ved at slutte sig til det i Folkethinget gjorte Forsøg paa ved gjensidige Indrømmelser at udfinde et fælles Grundlag, hvorpaa der kunde bygges en Afgjørelse, som for alle Parter kunde være at foretrække for den uheldbringende Forsættelse af en resultatløs Strid. Udvalget foreslog til den Ende Landstinget at vedtage følgende Beslutning:

„I den Overbeviisning, at Regjeringen maa erkende Nødvendigheden af selv at føre Sagen om Fæstes Overgang til Selveiendom til en retfærdig og billig Afgjørelse,

og med den Erklæring, at en saadan, under tilbørligt Hensyn til samtlige foreliggende Forhold, formeentlig vil kunne opnaaes paa følgende Grundlag:

1. Alle lovligt indgaaede Contracter, hvorved Bøndergaarde ere overdragne i Livsfæste eller i Forpagtning paa 50 Aar, opretholdes;
2. I Tilfælde af Fæsteledighed staaer det Godseieren og Bondens og hans Enkes Efterladte frit for, i Genhold til den be-

staaende Lovgivning, selv at komme overens om Gaardens Overdragelse enten til Livsfæste eller 50aarig Forpagtning, eller til Arvesfæste med Ret til at sælge og pantsætte, eller til Selveiendom;

3. Kunne de ikke derom enes, ere Bondens Efterladte berettigede til at fordre Gaarden solgt til fuld Selveiendom ved offentlig Auction, og skal da $\frac{1}{4}$ til $\frac{1}{3}$ af Kjøbesummen indbetales i Statskassen. Af denne vil den være at udbetale til Bondens Efterladte;
4. Den ifølge Placat af 7de Juni 1806 bestaaende Indskrænkning med Hensyn til Brugen af Selveiergaarde bortfalder 20 Aar efter Lovens Udgivelse for alle de Gaarde, som da ere i Selveiendom, og for alle de Gaarde, som senere ere kjøbt til Selveiendom, 20 Aar efter at dette er skeet;
5. Dog skal Godseieren være berettiget til, for hver 9 Gaarde, som han efter den 1ste Januar 1856 ved frivillig Overenskomst har overdraget til fuld Selveiendom til Bonden eller dennes Efterladte, eller ifølge disses Begjæring efter Lovens Udgivelse paa saadan Maade har solgt ved Auction, selv at beholde og bruge — fri for al paa Bondejord hvilende Indskrænkning — 1 Gaard med et Tilliggende af indtil $\frac{1}{6}$ af de 9 Gaardes samlede Hartkorn, ved selv at købe samme og mod at tilsvare fornævnte Drotadeel af Kjøbesummen;

gaaer Landstinget med Hensyn til det foreliggende Andragende over til den næste Sag paa Dagsordenen.“

Af det af Lehmann som Udvalgets Ordfører holdte Foredrag fremhæves, at han lagde megen Vægt paa den store Betydning, det vilde have for Udviklingen af Landets Rigdom og med Hensyn til Uddannelsen af alle vore statsborgerlige Forhold, om Sagen kunde føres til en virkelig og alvorlig Afgjørelse. Han bemærkede, hvorledes Agitationerne i denne Sag havde udelukket en vigtig Klasse af Statsborgere fra at indtage den Stilling i Rigsdagen, i Sogne- og Amtsgemeinderne, som med Rette tilkom den, og hvortil den var kal-